

O cheie potrivită

foto: „Nottara”

George Dandin ou Le Mari confondu (George Dandin sau Soțul păcălit – într-o traducere despre care programul spectacolului de la „Nottara” omite să spună cui aparține) este una dintre acele piese molieresti care trec pe neobservate granița dintre comedie și dramă – la fel sunt *Mizantropul* sau *Dom Juan* –, venind, grație acestei „impurități”, foarte aproape de sensibilitatea modernă. Lucrul se întâmplă, poate, și pentru că aici autorul pare să-și fi dezvăluit – alegoric, desigur, dar nu mai puțin transparent – o parte (dureroasă) din propria biografie. Acea faimoasă replică laitmotiv („*Tu ai vrut-o, George Dandin!*” - „*C'est toi qui l'a voulu, George Dandin!*”) sună tulburător de autentic, exprimând mai puțin o intenție stilistică și mai mult o sincer îndurerată exclamație de căință a dramaturgului care, asemenea eroului său, se lăsase „păcălit” de o soție mult mai tânără și foarte ușuratică. Îmi amintesc de un spectacol franțuzesc văzut cândva, demult, la televizor, în care piesa își pierdea chiar orice fel de însușire comică, pentru a căpăta o amărăciune și o duritate de dramă strindbergiană; regizor era, dacă nu mă înșală memoria, Roger Planchon, iar montarea, am aflat mai târziu, era celebră.

Mircea Cornișteanu evită să meargă atât de departe în spectacolul său,

cantonându-l însă în zona cu fluide și seducătoare contururi a „comediei” de tip cehovian. Contrar așteptărilor (instalate în conștiința publicului mai mult sau mai puțin „avizat” de majoritatea montărilor lui Cornișteanu), la această reprezentare nu se prea râde – nu în hohote, oricum –, ci se zâmbeste, când cu veselie, când cu puțină tristețe; și, uneori, se mai și oftează. În ceea ce mă privește, cred că tocmai aceasta era cheia potrivită pentru desfacerea mecanismului „ideologic” al piesei, care ni se arată, astfel, în lumina cea mai avantajoasă. Avantajoasă inclusiv pentru partizanii amuzamentului necondiționat (majoritari, ni s-a spus adesea, într-o sală aflată în plin bulevard), ei putând să se zguduie în scaune nu numai la trecerea metroului prin stația Piața Romană, ci și – de astă dată, din pricina râsului – la (de pildă) scena capcanei nocturne pe care George Dandin i-o întinde consoartei infidele și în care, firește, el însuși va cădea. Directorul de scenă a colaborat foarte bine cu ceilalți artiști, fapt ce se simte în chip fericit în spectacol. Scenografia Ștefaniei Cenean, frumoasă și perfect funcțională, îngăduie mișcarea nestingherită a interpretelor, iar muzica Dorinei Crișan-Rusu și coregrafia Feliciei Dalu completează concepția regizorală, rotunjind-o; dacă s-ar putea înțelege și cuvintele pe care le cântă, în scurte

SOTUL PĂCĂLIT de Molière. Versiunea scenică: Mircea Cornișteanu ● **TEATRUL „NOTTARA”** ● Data reprezentației: 6 octombrie 2000 ● Regia: Mircea Cornișteanu ● Scenografia: Ștefania Cenean ● Muzica: Dorina Crișan-Rusu ● Versurile cântecelor: Romulus Vulpescu ● Mișcarea scenică: Felicia Dalu ● Distribuția: Ion Haiduc (George Dandin), Cerasela Iosifescu (Angelica), Ștefan Radof (Domnul de Sottenville), Camelia Zorlescu (Doamna de Sottenville), George Alexandru/Rareș Stoica (Clitandre), Crenguța Hariton/Irina Cornișteanu (Claudina), Sorin Cocîș (Lubin), Alexandru Drăgoi (Colin).

interludii, actorii... Altminteri, aceștia oferă momente de real deliciu. Este vorba aici, mai întâi, despre Ștefan Radof și Camelia Zorlescu (nobilul cuplu de socri ai lui Dandin), care dau un savuros portret dublu al prostiei cu pretenții; este vorba apoi despre Irina Cornișteanu (încă studentă), a cărei prospețime și dezinvoltură în joc ne promit o viitoare actriță comică de forță. Fără reproș, în roluri mici, s-au arătat Sorin Cocîș și Rareș Stoica. Sarcini mai dificile au avut de îndeplinit protagoniștii. Ion Haiduc, în rolul (oricum am lua-o) titular, evoluează cu măsură și autoritate, înfrângându-și temperamentul și necedând tentației manierismelor, în favoarea substanței și a unui bine găsit ton de autoironie amară. Cerasela Iosifescu, actriță de aplomb comic recunoscut, a părut, în reprezentația văzută de mine, marcată de o anumită indispoziție vocală, care i-a afectat mai ales notele acute; treptat, s-a „încălzit” însă, atingând, mai ales în pomenita secvență a pândelor nocturne, o formă interpretativă optimă.

În final, un amănunt foarte drag inimii mele, nu atât de cronicar, cât de spectator cu prezență obligatorie, indiferent de chef: n-am mai văzut cam de mulțisor în București o comedie – mai mult sau mai puțin veselă – lipsită de trivialități și mitocănie, ca aceasta. *Pourvu que ça dure!*, ar fi spus Molière; adică: numai de i-ar ține!

Alice Georgescu